

Адрес: 422877, РТ, Алькеевский
район с.Старое Алпарово,
ул.Северная, 29
тел: 8 (84346) 72553

Адресы: 422877, РТ, Әлки районы,
Иске Алпар авылы,
Тоньяк ур,29 й
тел: 8 (84346)72553

РЕШЕНИЕ

Иске Алпар авылы

КАРАР

2023 нче елның 13 декабре

84N

"Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Алпар авыл җирлеге 2018 елның 19 мартындагы төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 6 номерлы Иске Алпар авыл җирлеге Советы карарына үзгәрешләр керту хакында

2021 елның 11июньдәге "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында" 170-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Алпар авыл җирлеге советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Әлки муниципаль Иске Алпар авыл җирлеге Советының 2018 елның 19 мартындагы "Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Алпар авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 6 номерлы карары белән расланган(24.08.2018 ел, 21 №, 30.07.2021 ел, 27 №, 09.03.2022 ел, 8№ яңа ред.) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

3 нче бүлекне «йорт хайваннарын һәм кошларын тоту» бүлегә белән 1 нче кушымта нигезендә тулыландырырга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Алпар авыл җирлеге Уставы билгеләнгән тәртип нигезендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми сайтында һәм махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.

3. . Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Әлки муниципаль районы Иске Алпар авыл җирлеге башлыгы урынбасарына йөкләргә.

Әлки муниципаль районы
Иске Алпар авыл җирлеге
Советы Раисе

Р.Р.Салахов

Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту

1. Өлеге бүлек кагыйдәләрендә кулланыла торган төп төшенчөләр:

1) хайван хужасы (алга таба - хужасы) физик зат яисә хайван милек хокукында яисә башка законлы нигездә ия булган юридик зат;

2) хужасыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеге - хайваннарны аулауны хужаларсыз, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннар өчен приютларга кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; хайваннар өчен приютларда хужаларсыз хайваннарны тоту 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы эш итү турында һәм РФнең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 7 өлеше нигезендә хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлек хужасыз хайваннарны тоту, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннарны приютка кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; шулай ук хайваннар өчен приютка керткән хайваннарны хужаларын хужаларсыз тоту; булмаган хайваннарга яңа хужалар эзләү; 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 1 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән чаралар үткөргәннән соң, терлекләрен, мотивацияләnmөгән агрессивлыклардан башка күрсәтмөгән хужаларсыз хайваннарны элеккеге яшәү урыннарына кире кайтару яисә хайваннар белән 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18мәддәсенә 1 өлешенә 5 пункты нигезендә мөрәҗәгәт итү; хайваннар өчен приютларда урнаштыру һәм аларда хайваннарны хужалары булмаган килеш тоту, алар мондый хайваннарны элекке яшәү урыннарына кайтара алмыйлар, мондый хайваннарны яңа хужаларга бирү яисә табигый үлем килгән мизгелгә кадәр; 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм аларга үзгәрешләр керту хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 7 һәм 8 өлешләре нигезендә 2018 елның 27 декабрендәге «Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 498-ФЗ номерлы Федераль законы.

3) тоткынлыкта тотылган яки кулланыла торган кыргый хайваннар (алга таба -ирексез кыргый хайваннар), аларның яшәү тирелегеннән алынган (шул исәптән башка дөүләтләрдән Россия Федерациясә территориясенә кертелгән) кыргый хайваннар, мондый хайваннарның токомнары (шул исәптән аларның гибридлары);

4) йорт хайваннары- хужасы - физик зат, аның вакытлыча яки даими күзәтүе астында һәм тоту урыны булмаган хайваннарны (хайваннарны исемлегенә кертелгән хайваннардан тыш), зоопарклар, зоосадлар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океанариумнар булган хайваннары;

5) хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә- хайваннарның үлеменә, жәрәхәтләнүенә яисә хайванның сәламәтлегенә башка зыян китерүгә (шул исәптән хайваннарны ачлыктан, сусаудан, кыйнаудан, башка гамәлләрдән җәфалауга), өлеге Федераль законда, башка Федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында билгеләнгән хайваннарны тоту тәләпләрен бозуга (шул исәптән хайван асраудан баш тартуына), китергән яки китерергә мөмкин булган хайваннарның сәламәтлегенә зыян китерә торган хайваннар яисә сәламәтлеге өчен куркыныч хәлдә булган хайванга ярдәм итү мөмкинлеге булган очракта, каршы килмәү;

6) хужасы булмаган хайван – хужасыс хайван яисә хужасы билгесез булган хайван;

7) хайваннарны мәдәни-тамаша максатларында файдалану хайваннарны мәдәният, ял һәм күңел ачу өлкәсендәге эшчәнлекне башкарганда (шул исәптән зоопаркларда, зоосадларда,

циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, океанариумнарда), хайваннар күргәзмәләрендә, спорт ярышларында, реклама житештерү процессында, кинематография өсәрләре ижат иткәндә, фото - һәм видеопродукция житештергәндә, телевидениедә, мөгърифәтчелек эшчәнлегендә, демонстрация максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, жәмөгәт туклануы хезмәтләре күрсәтү урыннарында) файдалану;

8) хайванны тоту урыны -хужасы тарафыннан куллана торган бинасы, төзелеше, корылмасы, бина яисә хайван төүлек дөвамында вакытының күп өлешен үз эченә алган территория;

9) хайваннар белән эш итү - хайваннарны тоту, алардан файдалану (куллану), хайваннар белән хужаларсыз эш итү һәм өлөгә Федераль законда каралган башка эшчәнлекне, шулай ук хайваннарға карата башка аларның тормышына һәм сәләмәтлегенә йогынты ясый торган гамәлләр кылу;

10) потенциал куркыныч этләр- билгеле бер токымдагы этләр, аларның гибридлары һәм кеше тормышы һәм сәләмәтлеге өчен потенциал куркыныч тудырган һәм Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан расланган потенциал куркыныч этләр исемлегенә кертелгән башка этләр;

11) хезмәт хайваннары - дәүләтнең оборонасын һәм иминлеген тәэмин итү, жәмөгәт тәртибен саклау һәм жәмөгәт иминлеген тәэмин итү, хәрби, мөһим дәүләт һәм махсус объектларны, халыкның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүче объектларны, транспорт, коммуникацияләр һәм элемент, энергетика объектлары һәм башка объектлар, шулай ук Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән башка максатларда;

12) шартлар булмаганда - хайваннарның ясалма төзелгән яшәү шартлары, алар махсус жиһазландырылган урыннардан читтә аларның ирекле хәрәкәт итү мөмкинлеген юкка чыгара һәм алар вакытында хайваннарның тормышы кешегә бәйлә.

1.2. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту:

1.2.1. Авыл хужалыгы хайваннарның (бозаулар, сарыклар, кәжәләр, дуңгызлар һәм башкалар) торак пунктында яшәүчеләрнең һәм кошларның эчтөлөгә йорт янындагы кишәрлекләре булган шәхси торак йортлар территорияләрендә тоту рөхсәт ителә. Хайван хужасы аның биологик үзенчәлекләре нигезендә тотарга, аны караучысыз, ризыксыз һәм сусыз калдырмакка, кыйнамаска һәм хайван авырган очракта вакытында ветеринария ярдәмәнә мөрәжәгать итәргә тиеш. Тире һәм хайван итен файдалану максаты белән мөчәләр һәм этләр үрчәтү тыела.

Йорт хайваннарын тоту урыннары, йорт хайваннарының шәхси ихтыяжларын исәпкә алып, шул исәптән урын, температура, яктырту, вентиляция дә төзекләндереләргә тиеш.

1.2.2. Күрше йорт участогы чигенә кадәр санитар-көнкүреш шартлары буенча йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен төзелештән 4 метрдан ким булмакка тиеш;

1.2.3. Йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен корылмаларны бары тик бер - ике фатирлы йортларга гына кушып, аларны торак бүлмәләрдән кимендә өч ярдәмче бина белән изоляцияләү рөхсәт ителә; шул ук вакытта йорт хайваннары һәм кошлары өчен биналар йортның ишегеннән 7 метрдан да якынак булмаган тышкы ишеге булырга тиеш;

1.2.4. Шөһәр яны зонасында аз катлы төзелеш территорияләрендә күпфатирлы йортларда яшәүчеләр өчен йорт хайваннары һәм кошлары өчен хужалык корылмалары торак берәмлекләрдән читтә бүленәргә мөмкин;

1.2.5. Жир кишәрлегендә йорт хайванын карап тотканда, аның өчен өлөгә Кагыйдәләрнең 4.2.1 пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән таләпләргә жавап бирә торган, аны тоту өчен жайлаштырылган бина төзеләргә тиеш.

1.2.6. Барлык продуктив хайваннар (эре мөгезле төрлек, кәжә, сарык, дуңгыз, куян, ат) гражданның яшәү урыны буенча ветеринария учреждениеләрендә - хайваннар хужалары мәжбүри төркөләргә һәм ел саен яңадан төркөләргә тиеш;

1.2.8. Йорт хайваннарын чыгару жирле үзидәрә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган кәтү урыннарында, хужасы күзәтүендә яисә аның кушуы буенча башка зат күзәтүдән рөхсәт ителә;

4.2.9. Йорт хайваннарын йөртү 7.00 сөгатытөн 22.00 сөгатыкә кадәр рөхсәт ителә. Башка вакытта чыккан очракта, хужалар урамнарда һәм йорт ишегалларында тынлыкны тәэмин итү чаралар күрергә тиеш;

1.2.10. Этләрне торак һәм изоляцияләнгән биналардан гомуми ишегалларына һәм урамга бары тик кыска аркан һәм муенса белән генә чыгарырга мөмкин, өч айлык көчөклөрдән тыш;

1.2.11. Тыелган:

- хайваннарны балалар майданчыкларына, мәктәп территорияләренә, балалар бакчаларына, ашханәләргә, поликлиникаларга, азык-төлек кибетләренә кертергә;

- авыл пляжларында йорт хайваннарын куып йөртү һәм аларны сулыкларда коендыру;

- хайваннарны учреждениеләргә, тыелган язулар булганда кертергә; торак пунктлар территориясендә хайваннарны һәм кошларны озата бармыйча чыгарырга;

- исерек хәлдәге шулай ук ундүрт яшькә житмәгән затларга хайваннарны урамда йөртмәскә.

1.2.12. Хужалар йорт хайваннарын һәм кошларын ишегалларында, тротуарларда, урамнарда, паркларда, газоннарда, балалар майданчыкларында, скверларда, майданнарда, шулай ук торак йортларның подъездларыдан пычратуга юл куймаска тиеш. Этләр, мәчеләр һәм башка вак хайваннар чыккан очракта, хужаның үзе белән йорт хайваннарының чүп контейнерларына чыгарылырга тиеш табигий тизәкләрен тулысынча жыештыруны тәэмин итә торган булырга тиеш;

1.2.13. Этне тезгеннән бары тик йөрү урыннарында гына төшерергә мөмкин. Махсус билгеләнгән майданчыклар булмаганда, жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торганбуш урыннарда, калкулыкларда һәм башка урыннарда йөрергә рөхсәт ителә.

1.2.14. Этләрне дрессировкалау бары тик яхшы көртәләнгән майданчыкларда яки авыл жирлегә территориясендә генә үткөрелергә мөмкин.

1.2.15. Торак пункт территориясендә йорт хайваннарын һәм кошларын көтүлек тыела. Йорт хайваннарын юлларда тәүлекнең якты вакытында гына куып чыгарырга кирәк, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадәр якынарак юнәлтәргә кирәк. Йорт хайваннарынтуфрак юллар буенча куып йөрү мөмкинлегә булганда, асфальт түшәлгән юлларыннан һәм сукмаклардан алып баруы тыела;

1.2.16. Умарталарны тоту урыннары (алга таба умарталар) түбәндәге ераклыкларга урнаштырылырга тиеш:

а) бакыр эшкөртү предприятиеләреннән, кондитер һәм (яисә) химия продукциясе житештерү предприятиеләреннән, аэродромнардан, хәрби полигоннардан, тимер юлларына аерып чыгару полосасы чикләре, 110 кВ көчәнеше электр тапшыру линияләреннән, медицина оешмалары, мәдәният оешмалары, мөгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалары, балалар ялы оешмалары һәм аларны сәламәтләндерү оешмалары, балалар өчен социаль хезмәтләр, социаль тернөкләндерүгә мохтаж балигы булмаганнар өчен махсуслаштырылган учреждениеләр житештерү буенча 100 метрдан да ким булмаска;

б) торак пунктларда яки гражданныр үз ихтияжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясен (алга таба - бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясе) урнашкан күрше жир кишәрлекләре чикләреннән 3 метрдан да ким булса, очучыларны өлегә кишәрлекләр чикләреннән капма-каршы якка юнәлтәп яисә, күрше жир кишәрлекләреннән умартачыклар аерылып чыгу белән кимендә 2 метрдан да ким булмаган биеклектөгә тоташ койма белән аеру шарты белән, очучылар ара һәм юнәлеше буенча чикләүләрсез;

в) башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, тотылган биналардан кимендә 3 метр күләмдә, очучыларны бу биналардан капма-каршы якка юнәлткән яисә, умарталыкларның башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, билгеле биналардан 2 метрдан да ким булмаган биеклектөгә тоташ койма белән аеру шарты белән очучыларның ара һәм юнәлеше чикләүләрсез. Күрсәтелгән таләп торак пунктлар яки бакчачылык яисә яшелчәчелек территорияләре чикләреннән тыш урнашкан (хужалыкларда тотылган хайваннардан тыш) башка төрдәге хайваннар булган биналарга кагыла.

1.2.17. Торак бинада йорт хайванын караган очракта, аның хужасы әлеге торак бинада яшәүче гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария кагыйдәләрен, шулай ук торак биналардан файдалану кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

1.2.18. Берничә гаилә яши торган торак бинада йорт хайваннарын тоту бары тик күрсәтелгән гаиләләрнең балигы булган барлык өгзаларының язма ризалыгы белән генә рөхсәт ителә. Күпфатирлы йортта тоту өчен потенциал куркыныч токимлы этне тоту йчен шулай ук этне потенциал куркыныч токимлы планлаштырылган торак бина белән бер подъездда урнашкан торак биналарда яшәүче балигы булган күпчелек гражданның язма ризалыгын алу таләп ителә. Әлеге өлештә күрсәтелгән таләпләр йомышчы этләренә торак уранныңда тоту очрақларына кагылмый.

1.2.19. Жир кишәрлегендә тотылган эт бөйләнештә яисә тирә-юньдәгеләрнең иминлеген тәмин итү өчен вольерда булырга тиеш. Әгәр жир участогы этнең үз-үзеннән чыгуына юл куймаган ысул белән әйләндереп алынган булса, этне жир кишәрлегендә бөйләмичә һәм вольердан тыш тоту рөхсәт ителә. Жир кишәрлеге территориясенә кергәндә этнең жир кишәрлегендә булуы турында кисәтү язу куелырга тиеш.

4.2.20. 2019 елның 27 декабрәндәге «Татарстан Республикасында хайваннар белән эш итү өлкәсендә аерым мәсьәләләрне жайга салу турында»120-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында 1.2.18 пунктындагы таләпләре теркәлгән күпфатирлы йорт этләренә торак урыннарда тоту очрақларына кагылмый.

1.3. Йорт хайваннары һәм кош-корт хужалары түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1.3.1. Хайваннарның авыруларын кисәтүне һәм ветеринария-санитария мәнәсәбәтләрендә иминлекне тәмин итә торган хужалык һәм ветеринария чараларын хайваннар килеп чыккан продукцияне кисәтүне, әйләнә-тирә мохитне терлекчелек калдыклары белән пычратуга юл куймауны тәмин итә, шулай ук ел саен үткәрелә торган кабат теркәлү чорында мәжбүри дөвалау-профилактика чараларын үткәргә;

1.3.2. Хайваннарның кайда булуын, аларның авыл территорияләрендә булуларына юл куймыча, даими тикшереп торуны гамәлгә ашырырга;

1.3.3. Хайваннар авырганда һәм аларның үлеме очрагында, шулай ук гадәти булмаган үз-үзләрен тотышлары вакытында кичекмәстән ветеринария учреждениеләре белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килгәнче, авыруда шикленелгән хайваннарны изоляцияләргә;

1.3.4. Хайваннарны ветеринария белгечләре таләпләре буенча тикшерү, диагностик тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дөвалау-профилактик эшкөртү өчен бирергә;

1.3.5. Үлгән терлекне махсус билгеләнгән урыннарда махсуслаштырылган оешма белән күмәргә.

1.3.6. Үз территориясендә сакчы этләре булган оешмалар түбәндәгеләргә бурычлы:

- этләренә гомуми нигезләрдә теркәү;

- этләренә нык бөйлән килеш тоту;

- хайваннаргакилүчеләрдән файдалану мөмкинлеген юкка чыгарырга;

- территориягә кергәндә кисәтүче язу булган очракта, этләренә ялгаудан эшне туктатканнан соң яисә гомуми куллану территориясеннән читтә көртәләнгән территориядә, генә яхшы әйләндереп алынган территориядә генә жибәрергә.

1.4. Жаваплылык:

1.4.1. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаска тиеш;

1.4.2. Йорт хайваннарын урамда калдырганда, терлек хужалары яшел үсентеләр бозудан һәм терлек тотуга тотылган чыгымнарны каплай;

1.4.3. Йорт көжәләре бары тик капка төбәндәге территориясендәге утарларда яисә көтүлекә хужалар күзәтүендә астында гына тотыла;

1.4.4. Йорт хайваннары һәм кошлары китергән зыян өчен жаваплыкныаларның хужалары гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә алып баралар;

әлегеКагыйдәләрне бозган өчен хайван хужалары административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә жаваплы булалар;

1.4.5. Хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә кылу рәхсәт ителми:

- сәләмәт хайваннарны алга таба карап тоту мөмкин булмаганга, аларны үтереп ташлау тыела;

- хайваннар белән рәхимсез мөгамәләдә яисә урамга ташланган хайван өчен гаепле зат административ җаваплылык йөртә, ә РФ Жңиаять кодексында каралган очракларда- жңиаять җаваплылыгы.

4.4.6. Хужасы йорт хайванныннан баш тартканда, хужа хайванның киләчәк язмышын хәл итәргә тиеш: сатарга, бүләк итәргә, ветеринария хезмәте аша чыгарырга һ. б.

1.5. 1.5. Караучысыз хайваннарны тоту:

1.5.1. һәрбер хайван хужаның милке булып тора һәм, һәр милек кебек үк, закон белән саклана;

1.5.2. Төрлек хужалыктансуд карары буенча гына тартып алырга мөмкин.

1.5.3. Жәмәгать урыннарында озатып йөрүче затлардан башка хайваннар, кибетләр, даруханәләр, көнкүреш хезмәт күрсәтү предприятиеләре, поликлиникалар һәм башка урыннарда калдырылган этләрдән тыш, тотылырга тиеш.

1.5.4. Күзәтчелексез хайваннарныаулау мондый хайваннарны ачыклаган махсуслаштырылган предприятие яисә жирле үзидарә органнары белән төзелгән шартнамә буенча башка азат тарафыннан житештереләргә мөмкин;

1.5.5. Күзәтчесез хайваннарны аулау шартлары жирле үзидарә органнары (заказчы) һәм хайваннарны алуыны башкаручы зат (подрядчы)аасында шартнамә нигезендә регламентташтырыла;

1.5.6. Хайваннарны аулаганда гуманлылык нормаларын үтәргә кирәк;

1.5.7. Күзәтчелексез хайванны аулауны башкарганзат аны тоту өчен шартлар булмаса, хайван моның өчен кирәкле шартлары булган һәм күзәтүчесез хайваннарны тоту өчен жирле үзидарә органнары белән шартнамә төзегәнмахсуслаштырылган оешма тотуга тапшырырга тиеш. Тоткарланган хайван махсус журналда теркәлә;

1.5.8. Төрлек вакытлыча тоту пунктында тотыла һәм хужага, хужага аның гаризасы буенча, хужага хужасыз хайванны аулауга һәм хужасыз хайваннарны асрау буенча махсуслаштырылган оешма хезмәтләренә чагымнарын түләгәннәнсоң кайта. Хайваннар хужалары кирәкле очракларда күрсәтелгән ветеринария ярдәме өчен төрлекләренә аулау, транспортироваулау, карау, ашату чыгымнарын каплайлар;

1.5.9. Әгәр дә күзәтчелексез калган йорт хайваннарын аулаудан соң алты ай эчендә аларның хужалары табылмаса яисә аларга үз хокукларын белдермәсә, хайваннарныасрауда һәм файдаланудабулган зат аларга милек хокукы ала;

Бу затның үз милкәнәкәргән хайваннарны алудан баш тартканда, алар муниципаль милеккә керә һәм кызыксынучы затларга сатыла яисә тиешле документлар төзеп, ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә юккачыгарылырга һәм утильләштереләргә тиеш;

1.5.10. Тотылган күзәтүчесез хайваннарны тотуга һәм файдалануга тапшырылган зат аларны тиешенчә дәрәжәдә тотарга һәм, гаепле булуы исбатланган очракта, аларның үлеме өчен гамәлдәге законнар нигезендә җавап бирергә тиеш;

1.5.11. Ташланганкүзәтүчесез хайванны тоту түләүле нигездә башкарыла. Әлеге эчтөләкне гамәлгә ашыручы затка чыгымнарын каплау хайванны тапшырганда расланган калькуляция нигезендә милекче тарафыннан башкарыла. Калькуляция жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән раслана;

1.5.12. Катлаулы рөвештә тыела:

- хайваннарны фатирлардан һәм хосусый йорт биләмәләре территориясеннән тиешле суд карарыннан башка тартып алырга;

- этләренә кибетләрдә, даруханәләрдә, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләрендә бәйдән төшерергә;

- приманкаларны һәм отлауның башка чараларын ветеринария органнары такъдименнән башкафайдалану;

1.5.13. Хайваннарны милекчегә тапшыру аның гаризасы нигезендә, моның өчен житерлек нигезләр булганда гамәлгә ашырыла. Бу очракта хайван хужасының паспорты, шаһит күрсәтмәләре, ветеринария табибы белешмәсе һ. б. нигез булырга мөмкин.

1.6. Йорт хайваннары хужаларының жәмәгать тәртибен үтәвен, өлегә Кагыйдәләрне үтәү буенча контрольне жирле үзидарә органнары, торак-эксплуатация органнары, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария күзәтчелеге учреждениеләре, эчке эшләр органнары, шулай ук өлегә максатлар өчен булдырылган хезмәтләр һәм гамәлдәге законнар нигезендә башка затлар гамәлгә ашыра.